THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE S V. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (No.) 152. CHICAGO, ILL., SREDA, 8. AVGUSTA — WEDNESDAY, AUGUST 8, 1928. LETNIK XXXVII.

Aretacije komunistov v Parizu-Velika železniška nesreča

PROTI-VOJNE DEMONSTRACIJE V PARIZU PREPREČENE. — POLICIJA ARETIRALA NAD TISOČ KOMUNISTOV IN AGITATORJEV. — NAJVEČ ARETIRANCEV JE MLADIH DELAVCEV.

Pariz, Francija. — Francoski komunisti so se pripravljali na štirinajsto obletnico napovedi vojne, v katero je bil zapleten domalega ves svet, na ta način, da so agitirali za veliko proti-vojno demonstracijo. Pripravljena pa je bila tudi policija, ki je z vso strogostjo nastopila proti množici, še predno se je mogla demonstracija razviti. Rudečkarji bi se bili imeli skupaj zbrati v Ivry sur Seine stadionu. Policija je to preprečila in aretirala voditelje ter več kot tisoč komunističnih agitatorjev. Tri tisoč policistov in detektivov je zastražilo ceste vodeče v mesto. Aretirance so vozili v ječe v velikih odprtih vozovih. Dva avtomobila z radio aparati sta bila v zvezi ves čas s pariško policijsko prefekturo.

Policija je imela stroga navodila od vodstva, kajti le dve minuti je bilo kakšni osebi treba stati na enem prostoru, je že sledila aretacija.

Nekateri demonstranti so splezali na neko še nedogotovljeno poslopje, raz katerega so metali opeko na policiste. Bili pa so hitro premagani in aretirani. Poročilo tudi pravi, da so našli pri dveh možeh ročne granate. — Možje postave so na ulici ustavili voz, v katerem je imel neki prodajalec balončke rudeče barve. Niso ga pustili dalje. — Močna straža je bila postavljena pri treh vratih skozi staro pariško steno, ki vodi v Ivry, kjer so tudi aretirali skupino komunistov, ki so bili namenjeni na sejo. Med aretiranci je največ mladih delavcev.

V Bruselju se je v nedeljo zbralo skupaj 30,000 mož, žena in otrok, ki so demonstrirali proti vojni. — Iz vsega tega se da sklepati, da je splošno ljudsko mnenje po vsem svetu proti vojni, in če bi zdaj v resnici izbruhnila kakšna vojna, bi se prav gotovo vse drugače končala, kakor se je svetovna. Glavni povzročitelji vojne bi dobili po prstih.

—o—

ITALIJANSKE INTRIGE.

Rim, Italija. — "Popolo d' Italia" zavrača "Balkanski Locarno", ki bi napravil trajno situacijo, ustvarjeno po mirovnih pogodbah Clemenceaua 'n ki bi prisilil Bolgarijo prostovoljno k priznanju njene okrnitve, ki ji je bila vsiljena z orožjem. Načrt balkanskega Locarna je umeten manever in utopija, ki se ne da realizirati. Izredno težko je, prisiliti Bolgarijo, da se končnoveljavno odreče svojih zahtev. Tudi če bi vlada v Sofiji v to privolila, bi senca Makedonije vedno ločila Bolgarijo in Jugoslavijo. Napram politiki pogodb Francije in Jugoslavije stoji nasproti revizionistična politika Italije, ki je prijateljica narodov, ki zahtevajo pravico. Revizionizem bi polagoma z novimi odredbami zajamčil mir. — Torej Mussolini je proti balkanskemu Locarnu. Fašistična Italija bo še nadalje podpirala makedonsko gibanje in se zavzemala za revizijo mirovnih pogodb.

VLAKA SKOČILA S TIRA.

Poleg mrtvih je tudi okrog dve sto ranjenih, med temi dvanajst težko. — Nesrečo je povzročila železna cev, ki je padla z vlaka na tir.

—o—

Mounds, Ill. — V ponedeljek zgodaj zjutraj se je v tukajšnji bližini pripetila velika železniška nesreča; osem oseb je prišlo ob življenje, okrog dve sto je ranjenih, med temi najmanj dvanajst težko.

Z vlaka vozečega proti severu je padla na južni tir železna cev, kakršne polagajo v podcestne kanale, dolga 20 čevljev in dva čevlja v premeru. Strojevodja je vlak ustavil tako naglo, da je več potnikov, ki so še bili na posteljah padlo doli in tudi sedeči so popadali raz sedežev. Ko je eden od železničarjev šel poizvedovat, kaj se je naredilo, je z veliko naglico privozil vlak od severa in zavozil v cev; več vozov obeh vlakov je skočilo s tira, kar je povzročilo, da je bilo osem oseb mrtvih in nad dve sto ranjenih.

Težko ranjene so takoj prepeljali v St. Mary's hiralnico v Cairo. Zdravniki in strežnice iz Carbodale so nudili nesrečnežem prvo pomoč.

—o—

BOGATAŠINJA UMORJENA

Soprog našel svojo ženo mrtvo, ko se je vrnil z ribolova domov. — Truplo je bilo golo. — Policija ima v rokah morilca, katerega so našli skritega v hiši.

—o—

Los Angeles, Calif. — Ko se je v nedeljo proti večeru Frank Mellus, podpredsednik velikega podjetja vrnil z ribolova domov, je našel v spalni sobi golo truplo svoje žene. Na truplu so bili znaki, da se je žena borila z napadalcem, katerega so pozneje našli skritega v hiši. Morilec je Pat Kelley, star 38 let. Zasačili so ga baš v trenutku, ko je nameraval pobegniti skozi okno. Rop ni bil motiv umora, kajti škatlja, v kateri je bilo zlatnine v vrednosti $10,000, je bila nedotaknjena. Žena je bila stara 41 let.

—o—

POMOČ ANGLEŠKI INDUSTRIJI.

London, Anglija. — Churchil je govoril na nekem banketu in napovedal izredne odredbe za pomoč industriji, ki je v stiski, posebno pa premogovnikom. Baldwin je te odredbe takoj nato v podrobnostih sporočil poslanski zbornici. Gre predvsem za povračilo carin pri izvozu premoga, železa in jekla ter bo najprej stopila v veljavo subvencija premoga za izvoz premoga.

ZMAGA INDIJANCEV.

Slika nam predstavlja indijanskega poglavarja Clintona Rickarda iz Tuscarora rezervacije, v bližini Sanborn, N. Y., ki si je veliko prizadeval, da so Indijanci dobili dovoljenje, da lahko poljubno hodijo preko meje v Kanado ali v Zedinjene države, ne da bi jih nadlegovali naselniški uradniki.

UMOR V ZAGREBU.

Hrvatski železničar ustrelil Vladimirja Ristoviča, urednika belgrajskega lista. — Nettunske konvencije sprejete — 15 proti 1.

—o—

Dunaj, Avstrija. — V splošnem se je že mislilo, da se bodo zdaj razmere v notranjosti Jugoslavije izboljšale, a zopet pride dogodek, ki položaj poslabša. Semkaj je prišlo poročilo, da je neki hrvatski železničar ustrelil Vladimirja Ristoviča, urednika belgrajskega lista Jedinstvo, nasprotnika Štefana Radiča. Ristovič je v svojem listu javno pozival naj se spravi s pota Radiča. Govore tudi, da je Ristovič trdil, da bo za Radičem najprvo šel Svetozar Pribičevič, Radičev zaveznik, in da bodo na njegov grob Hrvatice lahko polagale cvetlice. Te članke je sicer vlada zaplenila, ni pa urednika kaznovala.

Ristovič je bil toliko predrzen, da je šel v Zagreb, kjer ima svoje otroke v nekem samostanu. Ko se je nahajal v neki boljši restvaraciji, so ga Hrvatje spoznali in pretepli, rešila ga je policija, zadobil pa je težke poškodbe in so ga morali prepeljati v bolnišnico. Le tam ga je napadel železničar z imenom Štefan Sunjič in ga ustrelil. Napadalca so ujeli v tretjem nastropju poleg stoječe hiše, kamor se je skril.

Poročajo tudi, da je komitej za zunanje zadeve v belgrajskem parlamentu sprejel nettunske konvencije z rezultatom 15 glasov proti enemu. Le en srbski poslanec je glasoval proti.

Štefan Radičevo zdravje se z vsakim dnem menja. En dan je boljši, zopet drugi dan je slabši. V nedeljo se je na trgu sv. Marka zbralo skupaj več tisoč oseb, ki so molile za Radičevo zdravje. Tej množici so se pridružili tudi člani opozicije.

—o—

— Mexico City, Mehika. — Tukaj so čutili silne potresne sunke, ki so se ponavljali skozi tri minute neprestano.

AVTOMOBILSKE NESREČE

Štiri osebe zgorele pod avtomobilom. — Železniški uslužbenci gasili ogenj. — Štiriletni sinček našega rojaka prišel ob življenje. — Nesreče v Michiganu.

—o—

Chicago, Ill. — Težka avtomobilska nesreča se je pripetila na 34. cesti in Steger, kjer vodi cesta čez železniško progo. Na tem mestu je vlak zadel v avto, ki se je vnel; tri ženske in en moški so pod njim zgoreli. Vlak se je po nesreči takoj ustavil, železniški uslužbenci so pomagali gasiti. Trupla so bila do nepoznanja nakažena, od avtomobila je ostalo le nekoliko železja.

Lemont, Ill. — Proti Lemontu je vozil z avtom Viljem Terstenjak, oskrbnik farme šolskih sester. Nasproti je privozil Steve Ritlop, ogrski Slovenec, ki živi na 2049 Coulter cesti, kateremu so se nenadoma odprla vrata pri avtomobilu; posledica tega je bila, da je Terstenjakova kara zavozila v graben ob cesti, Ritlopova pa v drog električne napeljave. Ob življenje je prišel 4 letni Lojzek, sinček, oziroma posinovljenec Terstenjaka; Mrs. Terstenjak je zadobila težke poškodbe. Tozadevno poročilo smo posneli iz chikaške Tribune, ki pa ne odgovarja resnici. Avto je vozil le Mr. Ritlop, Mr. Trstenjak je sedel v njegovem avtomobilu in več drugih. Težko ranjen je tudi pravi oče ubitega Lojzeta, Mr. John Kavaš, ki se nahaja v jolietski bolnišnici; Bogomila Ritlop ima zlomljeno roko. Lahnejše poškodbe je dobila tudi Vera Rajko. — V nedeljo je prišlo v Chicagu in predmestju 10 oseb ob življenje po avtomobilskih nesrečah. — Iz Three Rivers, Mich., poročajo, da je na križišču, eno miljo južno od mesta zadel vlak v avtomobil; družina, obstoječa iz štirih oseb je prišla ob življenje.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

KRIŽEM SVETA.

— **Elizabeth, N. J.** — V tukajšnem salunu, znanem pod imenom Liberty Hall, so trije moški zamenjali solno kislino za žganje; vsi trije so prišli ob življenje.

— **Colorado Springs, Colo.** Trije moški in ena ženska, člani Turnerjeve družine v Daytonu, so prišli ob življenje, ko je na križišču vlak zadel v njihov avtomobil. Bili so na mestu mrtvi.

— **Austin, Minn.** — Annie Grant, stara 15 in 4letna Nora Grant sta bili ubiti, njujini trije bratje pa težko ranjeni, ko je vlak zadel v njihov avtomobil.

— **Yokosuka, Japonska.** — Dva ribiška čolna s posadko 62 oseb sta pogrešana in se je bati, da so jih valovi zanesli predaleč na odprto morje, kjer so se potopili.

— **London, Anglija.** — V Londonu razsaja vročinska bolezen; v enem distriktu imajo sto dvajset bolnikov. Zdravstvene oblasti preiskujejo mleko, katero vozijo kmetje v mesto.

— **New York, N. Y.** — Hudi vročini je sledila strahovita nevihta, v kateri so prišle tri osebe ob življenje. V soboto je bilo v mestu 91 stopinj nad ničlo.

— **Chicago, Ill.** — Mrs. Frances Bond, stara 22 let, 105 So. Lotus ave. je čistila obleko z nafto, ki se vname, obleka na njej je pričela goreti, soprog je prihitel na pomoč, katerega obleka se tudi vname, končno je mati od soproga vrgla na oba odejo in plamene udušila. Oba so prepeljali v bolnišnico, kjer so zdravniki izjavili, da bo žena umrla, za soproga pa upajo, da mu bodo življenje oteli.

—o—

LETALSKA NESREČA.

Nemški parnik rešil poljska letalca, ki sta nameravala preleteti morje iz Evrope v Ameriko. — Padla sta v vodo, ko se jima je pokvaril aparat.

—o—

Lisbon, Portugalsko. - Poljska letalca Idzikowski in Kubala sta v petek zjutraj odletela iz Pariza proti Newyorku, kamor bi imela prispeti v soboto opoldne. Nesreča pa je hotela, da sta z letalom, ki se imenuje "Maršal Pilsudski", 60 milj oddaljeno od Cape Finisterre, padla v morje in bila rešena po nemškem parniku Samos, ki ju je izkrcal v Leixoes, blizu Oporto, kjer je moral Kubalo v bolnišnico.

Ko se jima je letalo pokvarilo in padlo v morje, sta se letalca s plavanjem vzdržala na površju vode, dokler ni prišla rešitev. — Letalca sta bila vsega skupaj v zraku 38 ur, napravila sta velik krog nad Atlantikom proti Azorskim otokom. Ko se je nesreča pripetila sta se letalca vračala proti Evropi, ker se radi defekta pri aparatu nista upala nadaljevati polet proti Newyorku. Pri padcu v morje sta se obe krili na letalu zlomili.

Iz Jugoslavije.

VELIKO ŠKODO JE POVZROČIL V SMOLENJI VASI POŽAR, KI JE UNIČIL KOZOLEC, NAPOLNJEN Z ŽITOM. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Nov požar v Smolenji vasi.

Dne 13 .julija t. l. med drugo in tretjo uro zjutraj je zopet izbruhnil požar pod kozolcem Antona Seničarja v Smolenji vasi pri Novem mestu, ki je bil napolnjen z ržjo in pšenico. Kozolec in vse, kar je bilo pod njim, je pogorelo do tal. Škoda znaša okrog 9000 Din, zavarovalnina pa samo 4000 Din. Kozolec se je nahajal v neposredni bližini Seničarjeve hiše vmes pa je bilo drevje, kar je pripomoglo, da so hišo obvarovali pred ognjem. Domneva se, da je bil požar v Smolenji vasi 5. julija t. l., o čemer je že bilo poročano, kakor tudi ta požar podtaknjen, kar je toliko bolj upravičeno, ker je bil med tem časom, t. j. v noči od 7. na 8. julija t. l. ravno na tak način podtaknjen požar v Gabrjih pri Brusnicah, ki je uničil enemu posestniku vse gospodarsko poslopje, drugemu pa skedenj. Ljudstvo je silo zbegano, ker grozi nesreča ravno sedaj ob času žrtve.

—o—

Samoumor.

V neposredni bližini Kranja se je vrgel ob 11 dopoldne neznan človek pod vlak, ki je vozil v Ljubljano. Ko je vlak ustavil, je bil mož že mrtev. Samomorilec je 40 letni čevljarski pomočnik Franc Fajon iz Kranja. Bil je poročen, toda ločen. Zapušča šest otrok. Pri njem so našli dve poslovilni pismi, eno na njegovega mojstra, drugo pa na ženo.

—o—

Smrtna nesreča gozdarja.

V vasi Petrovcu pri Vinkovcih se je pripetila v četrtek 12. julija smrtna nesreča, katere žrtev je bil 51 letni gozdar Jovan Kovačevič. Bil je nameščen na posestvu grofa Elza. Naprosil je kočijaža, naj mu z vozom prepelje žito domov. Na poti grede se je vsedel na voz, ko pa je videl v gozdu neko ptico, je prosil kočijaža, naj hitreje požene, kar je ta tudi napravil. Kovačevič je napel petelina pri puški, ko pa se je voz pognal dalje, se je puška sprožila in strel je zadel Kovačeviča v ključnico. Ostal je še pri zavesti ter si je doma sam izpral rano, nakar so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je ponoči umrl.

—o—

Pri obiranju marelic našla smrt.

V Osijeku so v petek 12. julija zjutraj našli na vrtu Ane Rešicki mrtvo 64 letno Ano Zittel, ki je stanovala v sosedni hiši. Policijska komisija je ugotovila, da je Zittelova zjutraj preskočila ograjo vrta in trgala z drevesa marelice. Pri tem je padla z lestve na tla in si razbila glavo. Pri njej so našli vrečico s tridesetimi marelicami.

—o—

Biserna maša.

Iz Sv. Marjete pri Rimskih toplicah poročajo: G. zlatomašnik Edvard Janžek je 22. m. m. obhajal svojo biserno mašo. Kot bivši dolgoletni Šmarješki župnik si je pridobil veliko zaslug za župnijo. Pozidal je lurško podružnico, povečal in olepšal župnijsko cerkev ter uspešno deloval v cerkvi in izven nje. Za svoja leta je izredno krepak in ima še sedaj pozno sv. opravilo. Bog ga ohrani čilega in zdravega do skrajnih mej življenja!

—o—

Smrtna nesreča.

V četrtek, 15. julija, okoli 9 je vozil na motornem kolesu g. Luznar Leopold iz Ljubljane domov na Koroško Belo. Na ovinku pri Jeperci pa je zavozil v kup gramoza in sunek ga je vrgel tako nesrečno, da je z glavo priletel v cestni kamen, kjer je obležal. Kmalu nato je privozil neki avtomobil, katerega potniki so nesrečneža naložili v svoj avto in ga pripeljali v Kranj v prostore Mestne hranilnice. Prvo pomoč je neserčniku nudil okrajni zdravnik dr. Globočnik, prišel je pa tudi zdravnik dr. Bežek. Rane, ki jih je zadobil pri padcu, so bile smrtnonevarne in je ponesrečenec drugi dan zjutraj umrl.

—o—

Duhovniško imenovanje.

Za župnika pri Devici Mariji v Puščavi je imenovan g. Ignacij Nadrah. Inštalacija se je izvršila 1. avgusta.

—o—

Utonil je

dne 9. m. m. zvečer v malem potoku v Dravogradu 3-letni J. Zupanec. Bil je brez pravega nadzorstvo.

—o—

Promocija.

Dne 16. julija je bil v Rimu na papeški univerzi "Gregorijani' promoviran za doktorja modroslovja g. Ignacij Lenček i zljubljanske škofije, gojenec v kolegiju Germaniku.

—o—

Treščilo

je dne 18. m. m. popoldne v kozolec s 17 okni posestnika Petra Košnika na Primskovem pri Kranju. Zgorelo je 5 oken z žitom vred.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke.

Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	$ 9.35
1,000 Din	18.40
2,500 Din	45.75
5,000 Din	91.00
10,000 Din	181.00
100 Lir	$ 6.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust.

Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali po brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČESARK,

455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave.
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00

POZOR.—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Sodba o sežiganju mrličev.

Gibanje o sežiganju mrličev so bili postavili leta 1880 na mednaroden temelj; ustanovili so namreč to leto mednarodno komisijo za sežiganje mrličev, da bi dali "religiji žareč svetoven značaj, kakor ga ima cerkev, ki sežiganje mrličev pobija." Zahteva po tem, da državne oblasti dovolijo sežiganje mrličev, naj bi po načrtih prostozidarstva zajela vse države. Sežiganje mrličev naj bi postala svetovna zahteva. Le kot gibanje svetovnega značaja se gibanje za sežiganje mrličev zdi prostozidarstvu primerno sredstvo, ki bi pomoglo "katolicizem korenito in hitro iztrebiti" in tako razkristjaniti življenje in družbo.

Dasi začetek in vsa zgodovina gibanja za sežiganje mrličev dokazujeta, da je to gibanje po svoji zamisli in nameri naperjeno zoper krščanstvo, predvsem zoper katoliško cerkev, vendar za sežiganje mrličev hodijo v boj samo prikrito v imenu boja zoper krščanstvo, očitno pa v imenu napredka in skrbi za blagor človeštva. To je znan način prostozidarske borbe. Cerkev je treba zatemniti v mraku nazadnjaške okorelosti, protikrščanskim strujam pa dati sijaj naprednosti in človečnosti, da tako ljudje Cerkev zamrze in zasovražijo kot nasprotnico napredka.

Razlogi za sežiganje mrličev.

Zagovorniki sežiganja mrličev navajajo najprvo zdravstvene razloge. Pokopavanje mrličev naj bi bilo zdravju nevarno. Pokopališča naj bi bila trajna nevarnost za zdravje. Pokopališča naj bi okuževala ozračje. Iz grobov da se dviga ogljikova kislina in drugi škodljivi plini ter škodljive gljivice. Prav tako bi bila velika nevarnost za talno vodo. Vodne žile bi prenašale škodljive glive in gnilobne snovi v studence in vodnjake, tako bi pokopališča okuževala pitno vodo. Tudi boj zoper nalezljive bolezni bi bil uspešnejši, če bi se trupla sežigala. Sežiganje mrličev bi bilo torej uspešno sredstvo za pobijanje nalezljivih bolezni in zdravju veliko manj nevarno kakor pokopavanje mrličev.

Zagovornikov sežiganja mrličev je dalje skrb za narodno gospodarstvo. Škoda vendar zemlje! Koliko je sveta, ki ga zavzemajo pokopališča! Ta svet leži desetletja in desetletja neobdelan, ne nosi ničesar. Mestna pokopališča odtegujejo narodnemu gospodarstvu velikanske prostore najdragocenejšega sveta v okolici mest. Škoda je pa tudi snovi, v katere se pokopano truplo razkroji. Razni fosfati in druge snovi, ki se nahajajo v truplih in bi bile v hrano rastlinstvu, ostanejo pod rušo neizrabljene, tako da mora sčasoma nastopiti pomanjkanje hranil za rastlinstvo. Vse te škode za narodno gospodarstvo ni, če se trupla sežigajo in ne več pokopujejo.

Nazadnje pa zagovorniki sežiganja mrličev nastopajo tudi kot bojevniki za lepoto in za sočutje z žalujočimi ostalimi. Z lepoto človeškega telesa se bolj strinja, če truplo použije očiščujoč ogenj, kakor da se počasi razkroji v umazani zemlji. Sežiganje je lepše kot pokopavanje. Tudi je misel na to, kako grdo je truplo, ko gnije in trohni v zemlji, strašna. Ta misel mora uničiti žive, ne muči jih več, če se truplo sežge. Sočutje z žalujočo rodbino in sorodstvom nareka, da se jim prihranijo težki trenutki, ko stoje ob grobu in spuščajo vanj kresto ter jo zasipajo. Sežiganje mrličev torej bolj čuva dostojanstvo človeškega telesa in varuje žalujoče ostale velikih bridkosti ob pokopu in misli na trohnobo groba.

To so razlogi, ki naj bi utemeljevali sežiganje mrličev: zdravstveni, gospodarski in oziri na lepoto in duševnost.

Kaj pravi katoliška cerkev?

Katoliška cerkev v svoji zakonodaji zaukazuje, da se trupla pokopavajo, in zavrača sežiganje. Ako bi kdo v svoji oporoki odredil sežig trupla, smatra cerkev to točko oporoke za nično (kan. 1208). Zakaj? Sežiganje po prepričanju cerkve ruši spoštovanje do človeškega trupla, kakor je je dolžan kristjan in je nareka že narava sama. Pokopavanje je prastara krščanska navada. Judje so mrliče pokopavali, Kristusa so položili v grob, zato je krščanstvo mrtve vedno pokopavalo. Cerkev dobro ve, da se je gibanje za sežiganje mrličev rodilo iz sovraštva do krščanstva in da so nasprotniki krščanstva njegovi zagovorniki in širitelji. Zaveda se, da hočejo s sežiganjem mrličev v dušah zatreti vero v vstajenje mesa in večno življenje ter utrditi pot materializmu, kakor da bi sežig trupla javno kazal, da je s smrtjo vsega konec. Cerkev hoče očuvati v dušah vero v vstajenje mrtvih, spoštovanje do pokojnih trupel in prepričanje o onostranski večnosti. Za te dušne vrednote gre cerkvi. V znamenju borbe zoper materializem in njegovega duha cerkev prepoveduje sežiganje. Pač cerkev ve, da sežiganje trupla ni že samo po sebi grešno, tudi v svoji modrosti v slučaju izredne, gotove in resne javne potrebe sežiganje dovoljuje (S. Offic. 19. jun. 1926.), vendar pa je v splošnem prepoveduje s težko prepovedjo in tudi kaznuje s cerkveno kaznijo. Kdor je odredil, da se njegovo truplo sežge, se cerkveno ne pokoplje (kan. 1240, par. 1-5). Še celo tedaj, ako sežiga trupla ni odredil pokojni sam, ampak drugi, se smejo cerkveni obredi izvršiti v hiši ali v cerkvi, nikdar v krematoriju, le tedaj, če ni nobenega suma, da bi to povzročilo pohujšanje (S. Offic. 15. decembra 1886 in 19. jun. 1926). Cerkev je v svoji zakonodaji tako odločna, da tistega, kdor bi ukazal ali prisilil, da se cerkveno pokoplje njega, ki je odredil sežig svojega trupla, izobčuje iz cerkvenega občestva; kdor bi pa takega sam od sebe cerkveno pokopal, temu pa cerkev prepoveduje vstop v cerkev (kan. 2339).

Za katoličana je stališče jasno. On stoji s cerkvijo — poklicano voditeljico versko-nravnega življenja in čuvarico verskih in nravnih vrednot. Z njo obstoja protikrščansko usmerjeno sežiganje mrličev in to tem bolj, ker ga ne izgovarjajo nobeni stvarni razlogi.

PISMO S POTA.

Ely, Minn.

Dragi mi urednik! Najprvo vam pošiljam pozdrave od vseh Slovencev iz Ely, kakor tudi vsem naročnikom A. S. Ely je z okolico zelo prijazno mesto. Pravijo tukaj, da so na koncu sveta, ker tukaj je zadnja postaja, po kateri železnica vozi in "bus line". A motijo se, ki to trdijo. Ko smo se namreč z J. Otrinom nekoliko ven peljali z avtom, sveta ni hotelo biti konec.

Kar se tiče dela, je na Ely dobro in delajo vsaki dan v jami, kjer kopljejo železno rudo. Slovenci se tukaj med seboj jako dobro razumejo. Imajo lepo cerkev in tudi sem opazil uro na zvoniku.

Elyčani so imeli birmo 22. julija. Bilo je nad 250 birmancev, to je, toliko število je bilo potrjenih v katoliško vero.

Tukaj se je pripetila velika nesreča družini Plut. Njihov sin Jožef Plut, star 21 let, dober in blag mladenič, je v jezeru utonil. Štiri dni so ga iskali. 23. julija je bil pogreb. Preostalim naše najiskrenejše sožalje, pokojnemu R.I.P.

Mesto Ely je sedaj vse na nogah, ker se vrši tukaj konvencija J.S.K. Jednote, ki se je otvorila v ponedeljek, 30. julija.

Dolžnost me veže, da se prav lepo zahvalim John Otrinu in ženi za gostoljubnost, katero so mi izkazali. Ne morem se Vama dovolj zahvaliti, Bog naj stotero poplača. Zahvaljujem se vsem skupaj. Res je zelo lepo, ker ste mi izkazali lepo bratsko ljubezen.

Pozdrav vsem do zopetnega svidenja,

John Kramarič, pot. zast.

—o—

O DRUŠTVENI PRIREDITVI SV. ANE V PUEBLU.

Pueblo, Colo.

Ob 8. uri zjutraj smo članice društva sv. Ane pristopile k mizi Gospodovi in prejele sv. obhajilo. Naše društvo ni podporno, je le za olepševanje božjega hrama in je že veliko storilo za faro. Kamor pogledate, najdete darove tega društva. Ob smrti kakšne članice našega društva se vse ostale članice udeležijo obhajila, katero se daruje za umrlo sestro. Katera ni še v tem društvu, naj pristopi, je le 25 centov na mesec za plačati, to ni dosti. Po smrti se dobi $100.00, katere se pusti lahko za sv. maše.

Moram tudi omeniti, da smo imele zvečer party. Zabavale smo se prav pošteno, kajti John Kastelic nam je prav pristne kranjske igral, da smo se malo zavrtele. Mr. Germ je gledal, če bo katera peto izgubila, kajti on je trgovec in prodaja čevlje. Ker je fin človek in naš rojak, ga tudi podpiramo, kar zasluži.

Mrs. Kastelic nam je pa tudi dosti smeha naredila, njej tako vsaka prav pride. Tako je tudi za nas matere potrebno, da se katerikrat malo razvedrimo, da nekoliko pozabimo na naše križe in težave. Naš č. g. Ciril Zupan so nam privolili malo veselja. Le tako naprej.

Pa še nekaj. Ne mislite, da tukaj pri nas v Puebli ne obiskuje dolgokljunka ali štorklja, kakor ji pravite drugod. K nam je prinesla kar tri kričače zaporedoma. Obdarovala je Mr. in Mrs. Germa z zalo hčerkico in Mr. in Mrs. Star pa s krepkim fantičkom. Vidite, pa je par. Pri Mr. in Mrs. Sirola je tudi pustila brhko hčerkico. Vsi trije so prvorojenčki. Prav vsem naše iskrene čestitke, da bodo malčki vedno v veselje staršem in vsem drugim.

Naj končam, ker pri nas je huda vročina.

Pozdrav čitateljem širom Amerike in stare domovine.

J. M., članica dr. sv. Ane.

—o—

DOBRA LETINA IN DRUGO V VALLEY, WASH.

St. Joseph, Valley, Wash.

Dolgo časa ni bilo že nobenega dopisa iz zapadnega dela države Washington. Da pa ne boste mislili, da se nam je v tej vročini res posušilo črnilo, sem se namenila napisati nekoliko novic.

Letina je doslej še lepa in dobro kaže. Mlatev se bo v kratkem začela. Ljudje pospravljajo drugo košnjo alfalfe.

Vročino smo par dni imeli precejšnjo. V senci je kazalo od 104 do 110 nad ničlo, kar že ne pomnijo več kot 30 let. Vendar, kolikor je znano, smrtnih slučajev ni bilo.

Po preteku enega leta nas je smrt s svojo koso zopet obiskala. Prikradla se je v hišo rojaka Louisa Trampuža ter jim ugrabila 10letnega sinčka Jerryja, ki je 19. julija zatisnil za vedno svoje oči. Pogreb s peto sv. mašo in pogrebne obrede je opravil č. g. župnik ob asistenci dveh drugih gospodov iz Gonzago Union, Spokane. Pokojni Jerry je moral v cvetju otroške dobe zapustiti svoje žalujoče starše, 5 bratov in sestro. Vzrok smrti: pljučnica. Iskreno sožalje prizadetim. Žalujoči, bodite prepričani, da se je moralo tako zgoditi, bila je volja božja. Saj križ nam sveti govori, da vidimo se nad zvezdami.

Ena izmed prvih naših naseljenk ali pijonirka slovenske naselbine, Mrs. Janša, je prodala na Valley hišo in se preselila k svoji starejši hčeri v Portland. Mrs. Janša želimo srečo pri hčeri, da bi pri njej še dolgo let uživala vesele dneve življenja.

Končno pozdravljam vse Slovence in Slovenke širom Amerike, listu pa želim veliko naročnikov in predplačnikov!

Mrs. Mary Swan, zastopnica.

—o—

ZAHVALA.

Pueblo, Colo.

Dne 22. julija smo se nahajali v Denver, Colo., spodaj podpisana, soprog, brat Frank Bregar in moje tri hčere, Mary, Albina in Jožica. Peljali smo se s svojim avtomobilom. Ko smo dospeli v mesto, smo se najprvo ustavili pri Antonu Zemliku, kateremu se prav lepo zahvalimo, kakor tudi njegovi soprogi, ki nam je napravila na mizo okusna jedila, zraven pa še kalifornijskega soka. Dali so nam tudi na razpolago postelje za prenočišče v lepih spalnih sobah. Zahvalimo se tudi Jožetu Šiškarju in Anton Zemlikovi starejši hčerki, ki sta šla z nami po mestu Denverju in nam razkazovala znamenitosti. Videli smo lepe parke in krasne prodajalne ter visoka poslopja, kakor tudi državni kapitol. Obiskali smo tudi Ilich Park, kjer imajo krasno dvorano za plese. Tu se je vrtila mladina in tudi smo videli kakšnega priletnega možička, ki je privzdigoval pete. Obiskali smo tudi slovensko vasico Globeville, kjer je mnogo Slovencev naseljenih. Ogledali smo si tudi slovensko cerkev in poleg cerkve slovensko šolo. Torej še enkrat: prav lepa hvala znancem in prijateljem za gostoljubnost in postrežbo.

Naj še omenim, da sem dobila novo ploščo "Dunaj ostane Dunaj", katero mi je preskrbela Mrs. Josephine Meglen, zastopnica Amer. Slovenca, ki ima tudi gramofonske plošče v zalogi.

Pozdrav vsem čitateljem Amer. Slovenca, list pa priporočam vsem tistim, ki še niso na njega naročeni, ker je v resnici zanimiv.

Mary Starcer, naročnica.

—o—

POPRAVEK.

V št. 148. Amer. Slovenca v dopisu "Pismo iz slovenskega Jolieta" se je vrinila pomota; namreč, kjer se glasi: "Iz Gary, Ind., se je vrnil domov na obisk rojak Stephen Skrinar, ki ima tukaj lep dom na 314 Smith St.", moralo bi se glasiti na **314 Franklin St.**, kajti na prvem naslovu prebiva naš rojak Franc Pirc. Toliko v popravek na zahtevo prizadetega.

—o—

V. M.:

SKUŠNJAVA MALEGA POUMA.

Pri Poumovih je bila nocoj velika pojedina. Medtem ko je mali Poum sam moral obedovati posebe v svoji sobi, so pa povabljenci s finim pecivom sitili svoje želodce. Pa kakšno pecivo je bilo! Polno smetane... Oh, izborna stvar! Zares! S trpkim občutkom se je pritoževal nad strežnico.

"Jutri boš dobil," ga je tolažila, "saj še ostane."

Jutri! Kakšno teslo, kakšno kamenito srce je ta naša Berta. Kako si drzne omenjati za jutri! Pa jutri bo pecivo trdo in težko kot mrzel ocvrtnjak. Smetana se bo spridila. Namesto božanske pojedine naj Poum žveči kolače najslabše vrste!

Ne da mu, da bi zaspal. Tako živo mu ga je domišljija pričarala, da ga more kar šteti. Bog ve, koliko jih bo ostalo? Tri, štiri, sedem — na krožniku, pregrnjenem s papirnimi čipkami na spodnji polici v omari v obednici. Tu se namreč goste. Tu čepe v krogu kakor pri kaki lukulski pojedini. Bog zna, kaj si neki govore.

Misel, da je še vse sveže, mu ne more iz glave. Pravzaprav ima prav, ne gre za vse, za dva vsaj ali za tri koščke; kakšne nasledke naj bi to imelo zanj? Ali je na slabšem, če jih poje jutri kot danes?

Ne da mu spati. Zelo neroden se zdi samemu sebi. Vse je šlo že spat. Kaka skušnjava! Kdo ga bi utegnil opaziti? Kdo slišati? Nihče. Brez najmanjšega škripanja odpre vrata in se vtihotapi v obednico. Kaj poreko, ko tatvino zapazijo? Ah! Nihče je ne bo zapazil. Ostanki deserta se gotovo več ne pojavijo na mizi.

Dva, recimo tri piškote s smetano, ti so vendar za Pouma. Prav njemu so namenjeni, ali ne?

Res! Kar korajžno naprej!

Tat!? se mu pojavi.

Kako? Kdo govori, prosim? Je kdo skrit v steni ali pod posteljo? Nekdo jedva šepeče, ali Poum ga prav razločno sliši.

Tat on? — Neumno.

Kar korajžno naprej, marš!

Kljuka zaškriplje, vrata poknejo, po stopnjicah tajnosten šum. Vrata obednice se ne dado odpreti in zastočejo.

K omari . . . Ključ notri v ključavnici . . . Tipanje.

Evo jih! Dva, šest jih je. Hitro! Hitro! Brzo pohlasta tri male piškote. Še enega. Tu se začne skušnjava. Kdo se ji bo ustavljal pred pragom? Petega. Poum! Nesrečnež — vest te gleda.

Nak! Šestega pa ne. Ta je zadnji — sirota. Usmili se me, Poum! — mu kliče.

Mali zločinec poje tudi tega.

Hrup v obednici. Poum ves zbegan hoče pobegniti. Toda vrata omare so se zaprla brez hrušča in priprla Poumu srajco. — Zdi se mu, kakor bi ga zagrabila roka in hudo zatuli.

* * *

Vsa hiša se zgane. Stopnjice se razsvetle. Obednica je kar vsa v plamenu.

Oh sramote! Mama, Berta, oče Poum držeč krepelec v roki, hlapec Firmin z lovsko puško. Vsi namah pred ubogim zločincem — malim Poumom in on osramočen pred vsem svetom — od maščevalne lesene roke . . .

—o—

Bohinjska.

Lepega jutra pred solnčnim vzhodom sreča na mostu čez Savo ob Bohinjskem jezeru mlad turist postarnega kmeta ter ga nagovori: "Dobro jutro, očka! Ker vidim, da ste že bolj v letih, se gotovo dobro razumete na vremenske razmere. Prosil bi vas, da mi pojasnite, kakšno bo vreme. Namenjen sem na Triglav."

Mož vzame iz ust vivček ter mu odvrne: "Boh ga dej! Če bo pršlo na jasnem solnce von in bo podnevu še lpo sjav, pa če bdo šl vobvacje po Sav dol, bo vohkej še lep dan . . ."

* * *

"Bi mi vi hoteli prinesti škatljico dobrih cigar za mojega moža, rada bi mu jih podarila za god."

"Prav rad, zakaj ne? Kakšne pa želite, bolj močne?"

"Tisto pa, le močne prinesite, da se mu ne bodo vse polomile v žepu."

PODLISTEK

ŽIV POKOPAN.

Po angleškem izvirniku **Arnolda Bennet**, napisal **Paulus.**
(Dalje.)

Aleš si je pred nedavnim časom omislil slugo. Ne iz udobnosti in ker je imel preveč denarja. Denarja vobče ni imel preveč. Ampak prav zaradi tega, ker ni mogel in ni mogel med ljudi. Plah je bil.

In Hinko je bil izvrsten sluga. Malopridnež in pretkan navihanec je bil — tako je sumil Aleš — sicer pa zelo uporaben. Kakor vi in jaz na primer tudi Hinko ni bil prav nič plah in boječ. Vsako reč je storil čisto naravno. Ljudi se ni bal.

Polagoma je postal nenadomestljiv, edina zveza med Alešem in med svetom. Hinko je nakupoval. Hinko je kuhal. Hinko je hodil na pošto in če je bilo treba osebnih stikov, k založniku. Hinko je storil vse.

Na vso srečo ni bil nikdar bolan — hočem reči, do včeraj. Včeraj pa je nepričakovano zbolel. Nerodnež! Kako naj on, Aleš, živi brez Hinkota? Najbrž se je kje prehladil na svojih potih.

Ves dan se je boril, pogumno boril s svojim prehladom, hodil po opravkih v mesto in mimogrede stopil tudi k zdravniku. Sinoči pa je, brez vsakršnega predhodnega obvestila, opustil svojo borbo, v trenutku ko je pripravljal posteljo za gospodarja, prijelo ga je in ker njegova postelja ni bila pripravljena, je legel kratkomalo v gospodovo posteljo gori v prvem nadstropju.

Hinko je storil vsako reč naravno. In Aleš mu je še celo moral pomagati pri slačenju.

Alešu se je godilo, kakor bi mu bil kdo tla izpodnesel. Ni si vedel pomagati. Še zase ni znal ničesar storiti, kako naj bi storil kaj za Hinkota? Žganja Hinko ni maral in tudi kruha in klobas ne. In v Aleševi shrambi ni bilo drugega ko žganja in kruh in klobase. Ubožec je kratkomalo legel in molče in tiho ležal ter čakal na zdravnika, ki je obljubil, da pride zvečer na obisk.

In zemlja se je zasukala krog svoje osi in tema je legla nanjo. Ubogi Aleš pa je zabrižen stopical po stopnicah iz pritličja v prvo nadstropje in iz prvega nadstropja spet nazaj v pritličje, dokler mu ni Hinko s slabotnim glasom, a kratko in odločno povedal, da bo že vse dobro in naj ga pusti pri miru.

In Aleš Blaž, slavni, zavidani pisatelj, junak vseh mladih deklet, ki bero povesti, veselje in zabava vseh izkušenih starih ljudi, ki iščejo razvedrila v lepem berilu, se je nastanil v prazni sobi svojega sluge, prižgal okajeno svetiljko, se naslonil na mizo, čakal na neprijetne dogodke, ki so se bližali, in mislil na svoje življenje.

V tretje je zabingljal starosvetni zvonec, da bi se bila lahko utrgala zarjavela žica, in potrkalo je, da je bobneče odmevalo po praznih prostorih. Mrtvi bi se zbudili na tako trkanje.

Aleša je pretreslo: "Kaj, če je nevarno bolan?"

Nemirno je skočil po koncu, za trdno odločen, da stopi pred javnost, naj stane kar hoče.

II.

Aleš je odprl vežna vrata.

Pred njim je stal dolg, suh, zdelan človek v fraku in cilindru.

Boječe, negotovo, plaho sta se pogledala moža pri luči ulične plinove svetiljke. V veži ni bilo luči.

"Tukaj stanuje gospod Aleš Blaž?" je vprašal prišlec plaho.

Ko je Aleš čul svoje ime iz tujčevih ust, ga je oblila zona. Preklicani Hinko! Ali bi ne bila zadostovala hišna številka?

"Da!" je odgovoril, napol plašno napol nevoljno. "Vi ste zdravnik —?"

"Da."

Stopila sta v temno vežo.

"Kako je bolniku?"

"Ne vem, kaj bi dejal. V postelji leži in miren je."

"To je dobro. Ko je bil danes zjutraj pri meni, sem mu naročil, naj gre v posteljo."

Mučen molk je zavladal. Aleš je pokašljal, zdravnik je tudi pokašljal, si pomencal roke in pomrmral odlomek neznane melodije.

"Glej ga," je šinilo Alešu skozi glavo, "tale človek je boječ, se mi zdi!"

In zdravniku je šinilo skozi glavo: "Glej ga, tudi tale je eden izmed tistih —!"

In hipoma sta se oba počutila čisto domača. Toliko da si nista podala rok.

Aleš je zaprl vrata, stala sta v temi.

"Mimogrede, — kaj pa mislite da mu je?" je vprašal z glasom kakor mlad fantič.

"Ne vem. Prehlad! V prsih mu je hropelo in piskalo. Mogoče je vse. Zato sem mu rekel, da ga bom nocoj obiskal. Nisem mogel priti prej, oprostite! Od šestih zjutraj sem na nogah! Saj veste, kaj se pravi, za kruh se boriti —!"

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO.

NASLOV IN IMENIK GLAVNIH URADNIKOV ZA BODOČA ŠTIRI LETA:

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: John Shutte, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington Street, Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington Str., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Building, Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, Attorney at Law, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
1. nadzornik: George Pavlakovich, 4717 Grant Street, Denver, Colo.
2. nadzornica: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Dan Radovich, Box 43, Midvale, Utah.
1. porotnik: Joe Ponikvar, 1030 E. 71st Str., Cleveland, O.
2. porotnik: John Kocman, 1203 Mahien Avenue, Pueblo, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje ... spremembe zavarovalnine, kakor tudi sumljive bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

DRUŠTVENE VESTI IN NAZNANILA.

VELIK PIKNIK PRI STAREM GRADU.

Denver, Colo.

V nedeljo, dne 19. avgusta bo eden izmed najveselejših dni za Denver in okolico. Kajti oba društva spadajoča pod okrilje Zapadane Slov. Zveze, bosta skupno priredila prvi letni piknik pri starem gradu, namreč en blok od Jarcove farme proti Denverju. Na omenjenem pikniku bo za vso postrežbo najbolje preskrbljeno, kajti naše sosestre od društva Kraljica sv. Rožnega venca so najboljše kuharice v celem mestu. In te spretne kuharice so nas zagotovile, da bodo skrbele za lačne želodce, namreč, da bodo pripravile obilo okusnih jedil, ki so ljudem v prosti naravi tako priljubljene in potrebne. Naši sobratje "Martinovci" so se pa na drugi strani zavzeli, da tudi oni ne zaostanejo za svojim sosestram "Kraljicam", zato so napravili trden sklep, da bodo po svoji najboljši zmožnosti skušali prekositi prve, z ozirom na to, da bodo stregli žejnim grlom z najboljšimi pijačami. Pa mislite, da bo s tem, ko se bomo lačni nasitili in žejni napojili vsega konec? Kaj še! Človek, ko se naje in napije, ne ve kaj bi počel in ga takorekoč začno pete srbeti, za kar je odbor tudi preskrbel dobra zdravila, kajti najel je kar dva godca, ki bosta igrala prave starokrajske polke, da se bo vse treslo. Nadalje bo tudi za otroke dobro preskrbljeno. Najbolje se je nam izraziti glede postrežbe, da ista bo prve vrste za vse one, ki bodo imeli na ta dan toliko življenja v sebi, da bodo nas prišli obiskati na zgoraj omenjeni prostor.

Zatorej uljudno vabimo vso slovensko javnost v Denverju in okolici, da nas na ta dan gotovo posetite, da se v prosti naravi razvedrimo vsi skupaj, da na ta način pozabimo na naše vsakdanje težave. Prepričani smo, da se boste v prijateljskem in najboljšem razpoloženju vrnili na svoje domove pozno v noč.

Večkrat čitamo v različnih časopisih, da zdravniki priporočajo veselje in razvedrila za zdravje človeškega telesa, zato smo ne samo dolžni sami sebi, ampak tudi našim družinam, da jih popeljemo v take kraje, kjer se kaj takega more dobiti, namreč na zgoraj omenjeni piknik.

Torej, ne pozabimo dne 19. avgusta; rezervirajmo si ta dan že danes, da ne bomo v našo škodo kam drugam obljubili, kajti vsakemu bo žal, ki bi se slučajno ne udeležil zgoraj omenjenega piknika.

V nadi, da se bomo imeli priliko sestati z vso slovensko javnostjo iz Colorade na zgoraj omenjenem pikniku, vas pozdravljamo ter vam kličemo na veselo svidenje!

Odbor dr. Sv. Martina in Kr. Sv. Rožnega venca ZSZ.

—o—

ČLANSTVU DR. SV. CIRILA IN METODA ŠT. 33 Z.S.Z.

Chicago, Ill.

Zaradi tehtnih vzrokov se seja našega društva ne bo vršila v sredo, 8. avgusta, ampak bo preložena na teden pozneje in se bo nepreklicno vršila v **sredo, 15. avgusta.** Prične se ob pol 8. uri zvečer v navadnem prostoru.

P. Vidmar, tajnik.

—o—

POLJAKI SE MNOŽE.

Pred tremi leti se je nahajala Poljska glede naravnega naraščanja prebivalstva na tretjem mestu med evropskimi državami. Minolo leto pa je prišla Poljska na prvo mesto, ker izkazuje 420.000 duš naravnega prirastka na prebivalstvu, dočim ima Nemčija, ki ima dvakrat toliko prebivalstva, samo 403.000 duš prirastka, Italija s 43 milijoni prebivalstva 410.000 duš. V Poljski je dvakrat toliko rojstev kakor smrti. 66 odstotkov vseh rojstev odpada na katoličane.

Feen-a-mint

· Olajševalno sredstvo, ki se ga lahko žveči kakor žvečilni gum.

OKUS PO METI.

v drogerijah —15c, 25c

POZOR!!!

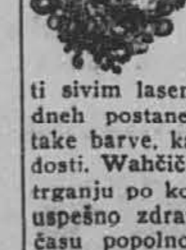

Izdelujem najboljša zdravila na svetu! **Alpen tinktura,** ki učinkuje takoj, da prenehajo izpadati lasje in v kratkem času zrastejo lepi gosti in krasni. **Bruslin tinktura** proti sivim lasem od katere vam v par dneh postanejo popolnoma naturni, take barve, kakoršne ste imeli v mladosti. Wahčič Fluid proti revmatizmu, trganju po kosteh in proti oteklini, je uspešno zdravilo, ki vas v kratkem času popolnoma ozdravi. Izdelujem še mnogo drugih zdravil, katerih bi ne smelo manjkati v nobeni domači lekarni, katero držite pri hiši. Pišite takoj po brezplačni cenik, katerega bi morala imeti vsaka družina. $5.00 vsakemu, ki bi rabil moja zdravila brez uspeha.

JAKOB WAHČIČ
1436 E. 95th St., Cleveland, Ohio

Raznoterosti.

ALI SE MORE ČLOVEK PREHRANITI V LEDENEM MORJU?

Na to vprašanje odgovarja dr. Pozdene v dunajski Reichspost brezpogojno pritrjevalno. Polarni predeli, pravi dr. Pozdene, nikakor niso tako revni glede živalstva in rastlinstva, da ne bi se mogel človek brez vseh drugih pripomočkov prehraniti samo s tistim, kar dajejo ti predeli. Vsekakor je treba za to ljudi, ki imajo železno voljo in poznajo polarne razmere.

Nekoč so šli štirje ruski mornarji z ladje poizvedovat na Spitzberge. Na svojem potu so izgubili smer in niso več našli poti nazaj na ladjo. Ostali so v večnem ledu sami sebi prepuščeni brez vseh pripomočkov in brez vsakega živeža, prav kakor nekoč Robinson Crusoe na samotnem otoku. Bili pa so trdoživi mladi ljudje. Slučajno so našli kos železa in napravili iz njega pšice in kopje. S kopjem so najprej ubili severnega medveda in iz medvedovih kož so napravili vrvice. Potem so našli drevesno korenino, ki jo je naplavilo morje, in iz nje so napravili lok. Sedaj so imeli priprosto, a vendar pripravno orodje za lov na polarne lisice, jelene in medvede. Tako so živeli celih šest let, odtrgani od celega sveta. V tem času je eden izmed mornarjev umrl, ostale tri pa je slučajno našla in rešila neka ladja.

Tudi ekspedicija Charitzna Lapteva se je v zadnjem trenotku rešila z ladje, ki jo je stisnil in strl led; otela je le golo življenje in ostala na ledu brez hrane in vseh drugih pripomočkov. Tri mesece so morali ponesrečenci bloditi po neznanih ledenih puščavah Severne Sibirije, preden so prišli do prve zaloge živeža in drugih potrebščin. Smrti so se v strašnem mrazu ubranili samo na ta način, da so v ledena tla izkopali luknje in se, ležeč drug vrh drugega, vzajemno greli. Preživljali so se z ribami, ki so jih lovili z najpriprostejšimi pripomočki. Mnogo članov ekspedicije je vsekakor zaradi pomanjkanja in napora umrlo ,a dvanajst mož je vendarle doseglo postajo Hatanga, dočim je dvanajst drugih omagalo tik pred ciljem.

Najmerodajnejšo sodbo glede prehrane na polarnem morju je pa izrekel raziskovalec severnega tečaja Nansen. On pravi, da morejo vedno zagotoviti prehrano planktoni, živi, katerih je v zgornjih vodnih plasteh polarnega morja ogromne množine. Zato se na svojih potovanjih po polarnih predelih tudi ni nikdar bal smrti za lakoto. — Tudi zemljeznanec Ferdinand baron Richthofen pravi, da so zgornje plasti polarnih morij, posebno severnega, • mnogokrat podobne mastnim travnikom in da je morje v celih progah svitlo-zeleno od obilice rastlinskih in živalskih živil ter organizmov. — ne glede na goste ribje jate in pa na kopne živali: ptice, lisice, medvedi itd. Izbirčni seveda ponesrečenci ne smejo biti in tudi nikoli niso.

—o—

DR. BEHOUNEKOVA IZJAVA.

Češkoslovaški znanstvenik dr. Behounek je podal izjavo, ki zelo obtežuje Nobila. Po nesreči z zrakoplovom je Nobile zahteval, da naj gre cela skupina iskat celine; oba težko poškodovana člana ekspedicije: Ceccioni in Malmgreen, naj bi ostala na mestu. Po dolgi razpravi so pa Nobila preglasovali. Nobile je nato predlagal, da naj odidejo najmočnejši člani: Zappi, Mariano in Ciaggi iskat kopno. Tedaj se je na heroičen način ponudil Malmgreen, da gre namesto Ciaggia, ki je bil kot radiooperater skupini potreben, dočim je mogel Malmgreen vsled poznavanja arktičnih razmer koristiti pri iskanju poti na kopno. Malmgreen je šel s svojo težko poškodbo, pravi Behounek, v gotovo smrt. In vendar so ga pustili iti!

Mariano bistveno potrjuje Zappijeve izjave. Malmgreen je bil še živ, ko sta ga zapustila, a do kraja izčrpan. Kljub silnemu vojaškemu srcu in neprimerljivi plemenitosti je Malmgreen omagal in ni mogel več dalje.

—o—

BOLNICA ZA GOBAVE V PARIZU.

V Parizu so otvorili te dni bolnišnico za gobave. Bolnišnico je ustanovil malteški red v zvezi z javnim skrbstvom. Ob tej priliki poročajo francoski listi, da je v Parizu več sto gobavih bolnikov, ki so silna nevarnost za prebivalstvo, ker so hodili sedaj svobodno med ljudmi. Gobavost so zanesli v Pariz kitajski in indokitajski delavci, ki so med vojno v tisočih prihajali v Evropo.

—o—

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

ŠEST DNI PREKO OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS, 10. avg., 31. avg.
ILE DE FRANCE, 17. avg., 7. sept.
FRANCE, 24. avg., 14. sept. (o polnoči)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

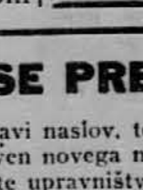

French Line
213 N. Michigan Avenue, Chicago, Ill.

AKO STE SE PRESELILI

ali če ne dobivate Glasila na pravi naslov, to vedno takoj sporočite upravi "Amer. Slovenca" in zraven novega naslova vedno pošljite tudi stari naslov, ker s tem prihranite upravništvu mnogo dela.

RABITE TA KUPON,
katerega izrežite in pošljite na upravo.

Sporočam Vam moj novi naslov, ki je:

Ime ....

Naslov in mesto ....

Moj stari naslov pa je bil:

Ime ....

Naslov in mesto ....

Sem član(ica) društva štev. ....

JOS. SNIDER
v zvezi z
Hartford Undertaking Co.
1455-57 Glenarm St., Denver, Colo.
Keystone 2779 South 3296
se priporoča rojakom za naklonjenost. Vodi pogrebe po najnižjih cenah in v najlepšem redu.

Sirom Jugoslavije.

Žitno polje uničil požar.

Iz mešanega vlada, ki vozi iz Virovitice proti Bjelovarju, je padla na žitno polje Hermana Sekinga iskra in zanetila požar. Radi močnega vetra ni bilo mogoče omejiti ognja, tako da je požar uničil okoli 3000 kvadratnih metrov pšenice. Škoda je zelo velika.

—o—

20 vagonov sena pogorelo.

V vasi Božjakovini blizu Zagreba je nastal v neki šupi na državnem posestvu velik požar. Klicani so bili med drugimi tudi gasilci iz Zagreba, ki pa so imeli z gašenjem zelo težko delo. Vnela se je šupa za šupo in je končno pogorelo okrog 20 vagonov suhega sena. Gasilci so se mogli vrniti jele ob 7 zjutraj v Zagreb. Požar so zanetili najbrže otroci, ki so v bližini skednjev kurili ogenj. Škoda znaša približno 300,000 dinarjev. Plamen je bil tako velik, da so ga videli celo v Zagrebu.

—o—

Razne nesreče.

Dne 26. junija je utonil pri kopanju v Karlovcu 27letni samski trgovski pomočnik Jakob Delaz, priden in spoštovan. Uro kasneje je na istem mestu utonil eden njegovih prijateljev. — V nedeljo, dne 1. julija je vozil Loserjev težki avto veselo družbo svatov proti Brodu na Kulpi. Pod kapelico na Križu se mu je hotela na drugo stran ceste umakniti 75letna Vavra, kočarica iz Novega sela. Po nesreči je padla pod voz. Kolesa so ji šla čez prsa in zlomila obe nogi nad stopali. Curek krvi ji je bruhnil iz ust. Obležala je na mestu mrtva. Došla orožniška patrulja jo je ukazala prenesti v mrtvašnico v Banjaloki. Na kraju nesreče je cesta ozka in močno zavita. Mnogi avtomobilisti vozijo prehitro in se je bati še nadaljnjih nesreč.

—o—

Ponesrečen delavec.

Na novi stavbi v Slomškovi ulici v Ljubljani je bil zaposlen med drugimi tudi pomožni zidarski delavec, 20letni Groga Verbič, ki je pri donašanju malte zidarjem v sredo, 11.jul. dopoldne nenadoma padel z deske. Fant se je pri tem občutno poškodoval na nogi, vendar je ostal še nadalje pri delu. Zvečer pa, ko se je vračal na stanovanje, je nenadoma onemogel na cesti in so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v splošno bolnico. Verbič je poleg zunanjih poškodb dobil tudi notranje pretresljaje.

—o—

Nesramni izsiljevalci.

V petek 13 julija popoldne se je kopala na Savi neka Srbkinja, ugledna gospa iz Ljubljane. Trije fantalini, znane ljubljanske barabe, so se ji naenkrat približali in se ji predstavili kot detektivi, grozeč ji, da jo bodo gnali v zapor, ker da se je kopala na prepovedanem kraju. Obljubili pa so ji, da tega ne store, če jim ugodi njihove pohotne želje. Poštena Srbkinja je to nesramno ponudbo energično odklonila. Fantalini so ji napovedali aretacijo in jo odvedli po Dunajski cesti proti Ljubljani. K sreči jim je pot prekrižal stražnik, do katerega se je Srbkinja obrnila za pomoč. Stražnik je dva nesramneža aretiral, tretji pa je ušel in ga še išče policija. Dobro bi bilo, če bi se občinstvo samo pri kopanju malo pobrigalo za razne zločinske elemente, ki se klatijo krog kopalcev in preže na ugodne prilike za svoje namene.

—o—

Umrli so v Ljubljani

v času od 13. do 15. m. m.: Marija Mlakar, krojaška učenka, 16 let, Polakova ulica 3. V bolnici: Franc Verbič, hlapec, 55 let, Šmarje 4; Franc Dovč, posestnik, 62 let, Spodnje Gameljne 20; Franc Gostiša, veleposestnik, 87 let, Gorenji Logatec 54; Slako Menkel, sin delavke, 1 leto, Dobrunje; Marija Rojec, žena davčnega uradnika, 58 let, Streliška ulica 5; Jamnik Franc, sin kočarja, 2 leti, Stara Loka; Matija Iluš, rudar, 29 let, Preska 86.

—o—

Nova maša v Lescah.

V nedeljo, 15. m. m. ob 10 je pel v Lescah novo sv. mašo tukajšnji rojak g. Jožef Kapus. Govoril mu je g. dr. A. Snoj.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Naznanilo in zahvala.

Podpisana naznanjava svojim rojakom, da se je najina privatna banka — ZAKRAJŠEK & ČEŠARK — spremenila v državno banko (State Bank) z imenom

Prudential Bank

Delniška glavnica nove banke je $125,000.00 in rezerva $50,000.00; skupni kapital banke je torej $175,000.00, in je bil vplačan do zadnjega centa.

PRUDENTIAL BANK je pričela poslovati na 2. t. m. v naših dosedanjih a znatno povečanih in izboljšanih prostorih. Njen poslovni delokrog bo v glavnem sledeč:

a) sprejema obrestne vloge ter jih obrestuje po 4½%;
b) sprejema denar na čekovne račune pod jako ugodnimi pogoji;
c) posojuje denar na menjice, vrednostne papirje itd.;
d) prodaja prvovrstne obveznice (bonde) in sicer tukajšnnje, kakor tudi tujezemske;
e) pošilja denar v stari kraj in vse dele sveta po pošti, brzojavu in brzojavnem pismu. Tudi dobavlja denar iz starega kraja;
f) prodaja parobrodne listke za vse važne linije;
g) izdeljuje izjave, pooblastila in druge listine;
h) posreduje in svetuje v trgovskih in drugih gospodarskih zadevah.

Podpisana ostaneva tudi za naprej v vodilnih mestih banke in tako lahko vse klijente zagotavljava, da bodo v vseh slučajih tudi za naprej tako točno in pošteno postreženi kakor so bili do sedaj.

Ob tej priliki si podpisana dalje štejeva v svojo dolžnost, da se najtopleje zahvaliva vsem svojim dosedanjim klijentom in prijateljem za njih dosedanjo naklonjenost in podporo, ki je omogočila ta napredek naše banke, ter se istočasno priporočava njim, kakor vsem drugim rojakom širom Amerike za obilna naročila.

Vse pošiljke naj se naslovijo
PRUDENTIAL BANK
455 West 42nd Street, New York, N. Y.

LEO ZAKRAJŠEK.
ALOIS ČEŠARK.

ŠALJIVI SEZNAM.

Učitelj: "Otroci, zakaj se dviga živo srebro v toplomeru, če ga vtaknemo v vročo vodo?" — Joško: "Ker mu je v vodi prevroče."

* * *

Mirko pride vesel iz šole domov: "Oče, danes sem pa smel iti iz zadnje klopi v predzadnjo." — Oče: "To me veseli, da tako napreduješ. Tu imaš dinar, pa si kupi kostanja. Kako je vendar to, da si se smel presesti na boljše mesto?" — Mirko: "Zadnjo klop so prebarvali."

* * *

Strežnik Lovro kaj rad pomaga cerkovniku, ko kinča oltar. Pravkar je prinesel dve vazi iz zakristije in — ojoj: ena mu zdrsne iz rok in se na tleh razleti v kosce. — Cerkovnik mu reče: "Kako si vendar mogel to narediti?" "Takole," pravi Lovro in spusti še drugo vazo na tla.

* * *

Mali Tonček na vso moč joka. Mati vpraša Liziko: "Kaj si mu vendar naredila, da tako joka?" — Lizika: "Prav nič. Samo pomagala sem mu čokolado pojesti."

* * *

"Zelo premišljam, ali naj bi se posvetil slikarstvu ali pesnikovanju?"

"Brezpogojno se loti slikarstva!"

"Ali si že videl mogoče moje slike?"

"Ne, tvoje verze sem čital."

* * *

"Torej sta se pobotala z Johnom, kaj ne? Nista več jezna drug na drugega?"

"Da, a le začasno, kajti drugi mesec se bova poročila."

* * *

Kuharica (prijateljici): 'Moja gospa je pa silno optimistična."

"Kako to misliš?"

"Z menoj se je posvetovala glede obedov za cel mesec naprej."

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

V IN IZ
JUGOSLAVIJE
preko Cherbourga in Bremena
na največem in najhitrejšem nemškim parnikom
COLUMBUS
ali s kakšnim drugim parobrodom omenjene črte.
Samo 7 dni preko morja.
Izvrstne kabine tretjega razreda, samo sobe.
TIKETI ZA SEM IN TJA PO ZNIŽANI CENI
Za informacije vprašajte katerikoliga lokalnega agenta ali 130 N. La Salle St., Chicago, Ill.
NORTH GERMAN
LLOYD

FARMA NA PRODAJ!

Za štiri tisoč pet sto dolarjev lahko kupite 160 akrov veliko farmo z vsem potrebnim poslopjem, kar se rabi pri farmi. Okoli 60 akrav je zorane zemlje, ostalo je hosta in pašnik. Lega te farme je jako lepa in visoka. Okrajna cesta vodi ob farmi. Kdor želi lastovati lepo farmo in po nizki ceni, naj ne zamudi te prilike. Samo tri tisoč je treba takoj plačati, ostalo na večletno odplačilo. Obvestite me brzojavno, kdaj pridete pogledat. Naslov: Fairchield, Wisconsin, na ime Ignac Česnik, Willard, Wis., Clark County. Tiket kupite na železniški postaji samo do Fairchild, Wis. (ts)

Vsaki čas in minuto
dobite nas na telefon.
FRANK E. PALACZ, pogrebnik.
LOUIS J. ZEFRAN,
Licensed Embalmer
1916 W. 22nd Street
Phone: Canal 1267, Stanovanjski Rockwell 4882 in 8740.

PREVOZ - DRVA - KOLN

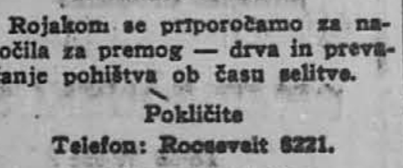

Rojakom se priporočamo za naročila za premog — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.
Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.
LOUIS STRITAR
2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

DŽUNGLA

— ROMAN IZ AFRIŠKIH PRAGOZDOV. —

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Hipoma se je Ine vsa stresla, navesek ji je padel iz rok, s praznimi očmi in odprtimi usti je gledala Arnota, videti je bilo, da deluje njen spomin, njen razum s silovito naglico —.

In spet je prišlo življenje v njen obraz, solze so ji planile v oči, zakrila si jih je, zastokala je kot da se ji srce lomi.

"O—! Sedaj vem vse! Vse, vse, vse —! Trzan! Brzojavka —! Clayton!"

S čudovito bistrovidnostjo, ki je lastna duši v takih usodnih trenutkih, je našla zvezo med dogodki zadnjih dni.

Da sta si Trzan in mož na sliki za las podobna, to je vedela že zdavnaj. Slika je kazala lorda Greystoke, — na kaj drugega je pač hotel Arnot opozoriti, ko da je Trzan sin lorda Greystoke. In skrivnostna brzojavka ga je obvestila, da je med tem Arnot našel dokaze za njegovo pokolenje —.

Trzan pa ji o vsem tem ni besedice povedal Odšel je, ko ga je odklonila. "Vaši sreči bom žrtvoval tudi svojo ljubezen!" To so bile njegove zadnje besede — .

In Clayton —! O, sedaj je razumela njegovo čudno obnašanje tisti dan po Trzanovem odhodu! Clayton je vedel za vse —. Saj ga je našla sobarica tisto jutro v Trzanovi sobi. Morebiti ga je Trzan pismeno obvestil.

Za vse je vedel, pa ni bil toliko pošten, da bi bil njej, svoji nevesti, le samo besedico omenil —.

Svojo dedščino, svoj naslov je Trzan Claytonu podaril, žrtvoval njej na ljubo —.

Clayton je žrtev molče sprejel, ona pa je Trzana odklonila, — ker se je bala, da je divjak, premalo plemenit —!

"Pomirite se, gospodična!" ji je sočutno pravil Arnot. "Ni še prav nič izgubljeno! Vse se bo dalo popraviti. Saj zato sem prišel. — Toda pojdite, sediva! Pripovedoval vam bom."

Sedla sta na bližnjo klop in Arnot ji je pripovedoval o dnevniku lorda Greystoke, o odtiskih in kako je po njih dognal Trzanovo pokolenje, o brzojavki, ki je Trzanu naznanila srečni izid preiskave, dalje kako se je Trzan ves potrt in brezupen vrnil v Pariz ter po vsej sili hotel nazaj v džunglo.

"Poslal sem ga z doma, da vidi malo več več življenja in da mu pridejo druge misli. Medtem pa sem vzel njegovo zadevo sam v roke, da popravim kar je mladi mož pokvaril s svojo neizkušenostjo in naglico.

V tem pa se na mah pojavi v Parizu gospod Clayton. Dejal je sicer, da prihaja zaradi zaklada, toda ni bilo treba prav posebno bistrih oči, pa se je videlo, da ima mož še druge reči na srcu in tudi — na vesti.

Njegovo govorjenje je bilo negotovo. Izogibal bi se bil rad imena Greystoke, pa je vendar venomer hotel govoriti o dedščini svojega strica. Nesrečni Greystoke in njegov oče sta si bila brata, kakor veste —. In nekam čudno boječe je popraševal za Trzanom.

Koj sem opazil, da ni vse v redu. Trzan mi je sicer povedal, da ni Claytonu ničesar omenil o brzojavki, pa mogoče je bilo vsekakor, da je mladi Clayton po drugih potih zvedel o našem razkritju. Če bi bilo to res, sem sklepal dalje, potem je prišel Clayton k meni, da zve, ali namerava Trzan dedščino zahtevati zase ali pa jo prepustiti njemu — vam na ljubo. To bi bila seve požrtvovalnost in velikodušnost brez primere, kajne gospodična!"

"In jaz sem ga v tistem hipu, ko je zame žrtvoval vse — pa pognala iz hiše, ker sem se bala, da je premalo plemenit, da je — divjak!" je zastokala.

"Zmotili ste se gospodična, in to je človeška slabost —. Pa poslušajte dalje! Moral sem zvedeti, ali je bil Clayton, v slučaju da ga je kdo obvestil o Trzanovi dedščini, toliko pošten in nesebičen, da je vas obvestil o svojih izpremenjenih razmerah.

Skušal sem ga ujeti. Rekel sem mu: "Gospod Clayton, ali ste že povedali gospodični Ini, da se je Trzan odrekel njej na ljubo svoji dedščini?"

Res je nasedel. "Ne še", je dejal in pobledel. Kaj je dalje besedičil je brez pomena za naju. Glavno je tole,, gospodična! Clayton je vedel, da ni več lord Greystoke, ampak čisto navaden, brezpomemben človek. In ni našel v svojem značaju toliko možatosti, da bi bil vam, svoji nevesti, sporočil svoj izpremenjeni položaj. Ali veste, gospodična, kako se —."

Ine je vstala, bleda, prepadla, pa hladna in ponosna. Ni bila zaman potomkinja stare amerikanske rodbine, po njenih žilah se je pretakala kri slavnih angleških dedov, poštenje in čast, to dvoje je največ veljalo v rodbini Porterjev.

"Vem, gospod poročnik, kako se tak človek imenuje —! Kje je sedaj gospod Clayton?"

Tudi Arnot je vstal.

"Nisem še končal. Gospod Clayton se je izdal in položaj je bil zame jasen. Povedal sem mu jasno in odkrito, da ni nastopil kot se spodobi za Angleža-gentlemana, da Trzan svoje dedščine ne bo pustil — in da bo gospodična Ine odločila sama, ali hoče za moža človeka, ki je hotel izrabiti plemenitost svojega tekmeca. Povedal sem mu tudi, da vkratkem potujem v Wisconsin, uredim zadevo z zakladom ter vas o vsem obvestim.

Nato je gospod Clayton odšel in ni dal več glasu od sebe. Živi na Angleškem na očetovem posestvu.

Sedaj veste vse, gospodična! Na vas je, da storite kar je edino pravilno in pošteno!"

"Bom!" je dejala Ine in odšla v hišo.

XI.

Ine išče Trzana.

Parnik Mary Stuart je bil pristen izletniški parnik. Bogato je bil opremljen z vsemi udobnostmi in je nudil svojim potnikom vse kar so si le mogli želeti na svojem potovanju krog Afrike.

Prihajal je iz Marseilla, teden dni je ležal v Aleksandriji ter dal potnikom priliko, da so si ogledali spodnji Egipt. Nato je potoval po sueškem prekopu in skoz Rdeče morje, se ustavil v vseh zanimivih pristaniščih, nazadnje v Durbanu. Odtam je bil namenjen naravnost v Capetown.

Poleg druge izbrane družbe je bil na krovu tudi gospod profesor Porter s svojim neločljivim tajnikom Filandrom, Ine z Barbo in pa ladijski poročnik Arnot s svojo novoporočeno soprogo.

TISKARNA
AMERIKANSKI SLOVENEC

DOBRO
delo, postrežbo in nizko ceno dobite pri nas!

Pišite nam po cene predno oddate naročilo drugam!

IZVRŠUJEMO
točno in po najnižjih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti se priporočamo slavnim društvam za tiskanje vseh uradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem, obrtnikom in posameznikom. Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

Columbia "NEW PROCESS" Records
Made the New Way - Electrically
Vivi-tonal Recording - The Records without Scratch

NEKATERE IZMED NAJNOVEJŠIH SLOVENSKIH COLUMBIA PLOŠČ.

25050—Orlovska koračnica
Orjuna koračnica, banda 75c
25051—Vzajemnost, šotiš
Kukavica, valček, Columbia kvintet 75c
25052—Na Adriatskem bregu, valček
Na veseli svatbi, polka, harmonika duet 75c
25053—Hribčki ponižajte se
Jaz bi rad rudečih rož, moški kvartet 75c
25054—Bodimo veseli, polka
Na jadranski obali, valček, inštr. trio 75c
25055—Vigred se povrne
Oj dober dan, moški kvartet 75c
25056—O mraku
Dolenjska, moški kvartet 75c
25057—Slovenec sem
Perice, moški kvartet 75c
25058—Janez Čuk in Milka Sova, I. del
Janez Čuk in Milka Sova, II. del 75c
25059—Jaka na St. Clairu, polka
Clevelandski valček, inštr. trio 75c
25060—Ziben šrit za ples
Šuštar polka, harmonika 75c
25061—Žužemberk polka
Zadnji poljub, valček, harmonika duet 75c
25062—Povšter tanc
Ribenška polka, harmonika in kitare 75c
25063—Ančka pojd plesat, valček
Tromplan za ples, harmonika in inštr. 75c
25064—Ribenška, I. del
Ribenška, II. del, moški kvartet 75c
25065—Samo še enkrat, valček
Ven pa not, polka, inštrumentalni trio 75c
25066—Kranjski spomini, valček
Luna valček, orkester 75c
25067—Na planine
Fantje se zbirajo, moški kvartet 75c
25068—Črne oči, valček
Carlota valček, orkester 75c
25069—Stari šotiš
Mija Micka, polka, inštrumentalni trio 75c
25070—Al' me boš kaj rada imela
Odpri mi dekle kamrico, trio s petjem 75c
25071—Regiment po cesti gre, s petjem
Sebelska koračnica, harmonika 75c
25072—Štajerska
Moj prijatelj, polka, moški kvartet 75c
25074—Sokolska koračnica
Kje je moja, harmonika in kitare 75c
25075—Slovenske pesmi
V slovo, ženski duet in klavir 75c
25076—En let' in pol
Ljubca moje, ženski duet in klavir 75c
25077—Dolenjska polka
Štajerski Landler, godba 75c
25078—Dunaj ostane Dunaj
Neverna Ančka, harmonika in kitare 75c
25079—Danici
Domače pesmi, ženski duet in klavir 75c
25080—Oberštajeriš
Slovenski poskočni šotiš, godba 75c
25081—Nemški valček
Černiška polka, godba 75c
25082—Bod' moja, bod' moja
Nebeška ženitev, Anton Shubel bariton 75c
25083—Čez Savco v vas hodiš
Sladki spomini, ženski duet in klavir 75c
25084—Nočni čuvaj
Pevec na note 75c
25085—Cingel congel
So ptičice zbrane, ženski duet in klavir 75c
25086—Še kikelco prodala bom
Gor čez jezero, Anton Shubel bariton 75c

Za vse druge plošče nam pišite po cenik.

Pri naročilih za manj kakor 5 plošč, je poslati za vsako ploščo 5c več za poštnino. Za poštno povzetje (C. O. D.) računamo za stroške 20c. V vašo korist je toraj, da pošljete denar naprej in si prihranite te stroške.

Pri naročilih od več kakor 6 plošč damo za vsakih 5 plošč 100 igel brezplačno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Najnižja kultura.

Od časa do časa se pojavljajo v časopisju poročila o "ljudeh na najnižji kulturni stopnji". Gotovim krogom mora biti to prijetna žavba za njih nazore: Človek malo bolj razvita žival. Zdaj so našli neke Kubujce na Sumatri. Znanstveno ocenjevanje kulturnega stanja je, kakršno gre v zaželjeni koš. Saj je volja v človeku gospodar, ne razum. Ni treba hoditi po kakih džunglih. Ako bi n.pr. v Rusiji res splošno šlo po načelih sedanjih mogotcev (kar pa je k sreči nemogoče, kakor kaže življenje), bi kmalu zavladale prav džungelske razmere. Pri huluganih je že precej znakov. Navzgor gre res počasi, a navzdol gre neznansko hitro. Kjer je kako pleme "doli", je šlo navzdol, ne pa narobe.

* * *

Tako se postopa—znanstveno.

Evolucije v gotovi meri nihče ne zanika, ako ima količkaj vpogleda v to vprašanje. Priznanje se širi v meri, v kakršni pravi znanstveniki pridejo do novih, neovrgljivih dokazov. "Dokazi" gotovih evolucionistov, ki so nadvse nestrpljivi in z izrazi "ignoranti, tepci" kar pri rokah, če kdo maja z glavo proti takim "dokazom", so pač zadostni za nje, nikakor pa ne za res znanstvene zahteve. Gotovih mej pa evolucija nikoli ne bo prekoračila, ker je tam kratkomalo nemogoča. To stoji.

Kako se res znanstveno postopa v vprašanju, kaže sledeča objava, katero najdem v katoliškem časopisu (The Register). Glasi se:

"Professor Roy E. Clausen of the University of California College of Agriculture claims to have caused a new species in plants and also believes he is near the explanation of such botanical puzzles as the yellow primrose and the loganberry. Hybrids or the offspring of crossed species of either plants or animal have been known for centuries: but when hybrids have had offspring themselves, which has not been often, fertility has lasted at most for a few generations. The offspring, if it came at all, has had a tendency to revert to the stronger parent type. A hybrid of the commercial tobacco plant and glutinosa, observed by Clausen, has been fertile, however, for five generations, with uniform progeny. Research shows seventy-two chromosomes in the fertile line, whereas a normal sterile line has thirty-two. This led to the generalization that doubling of the choromosome number in a hybrid will give rise to a new plant species.

It is well to wait for further information about the experiments before concluding that a new species has actually arisen. But if it has, it gives a blow to one of the chief arguments of those who are wholly opposed to evolution. One of their strongholds has been the fact that no positive evidence of change from one species to another had ever been brought forward. Many Catholic authorities, while by no means willing to concede the evolution of man, have held for evolution in low forms of life. The probability is very great. The experiments at the University of California seem to offer one of the strongest proofs yet advanced. The university announcements, nevertheless, are very conservative, as those of good scientists should be."

Pri res znanstvenem postopanju dela razum, kjer pa je golo ropotanje, pa stopi na mesto razuma volja, in stvar postane taka, da je pod vsako kritiko. "Quod volumus, libenter credimus — kar hočemo, to radi verjamemo," bo načelno vodila pri gotovih — znanstvenikih.

——o——

Nezgoda.

Šofer Združenih opekarn Franc Rovšek se je v petek 13. julija zvečer peljal s kolesom po Kongresnem trgu. Tu mu je počila cev kolesa in Rovšek je padel na tla ter se močno ranil na glavi. Nezavestnega so ljudje prenesli v bližnjo vežo in ga tam močili z vodo ter obvezali. Rovšek se je kljub hudi rani na glavi nato sam odpeljal domov.

——o——

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Zanimive nove knjige

Ravnokar smo prejeli v razprodajo zbirko peterih knjig, s katerimi bi radi, vsled njih izredno poučne in zabavne vsebine, seznanili naše čitatelje in jih jim zato najtopleje priporočamo.

1) POZDRAV IZ DOMOVINE. Pismo vsem Slovencem, razkropljenim širom sveta. Topli pozdravi iz domovine, ki bodo vsakogar ganili. Cena 20c
2) FANTIČ, LE GORI VSTAN. Zlata vredna knjiga, ne samo za fante, ampak vsakdo jo bo z največjim zanimanjem čital. Cena, broš. 25c, vez. 35v
3) NOVA VERA. Marsikdo je tej novi veri popolnoma udan, da se sam niti ne zaveda. Preberi to knjižico, da boš spoznal samega sebe. Cena 15c
4) POJTE. Lično vezana knjižica, v kateri je 190 nabožnih pesmi. Cena 25c
5 PREPEVAJTE. Zbirka 170 naših lepih narodnih in drugih pesmi. Cena 25c

Celotna zbirka vseh petih broširanih knjig, stane torej

$1.10

Naročilo s potrebnim zneskom pošlite na

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.